Orędownik Urzędowy
POWIATU MORSKIEGO

Wychodzi w środę i w sobotę w miarę potrzeby. — Prenumerata miesięczna wynosi 2.00 złote. — Poszczególny numer 60 groszy.

Ogłoszenia w części nieurzędowej przyjmuje się za opłatą 80 gr od jednołamowego wiersza drobnego druku, reklamy 1,20 złotych od wiersza.

Administracja: Wydział Powiatowy w Wejherowie. Telefon 30 i 50.

Nr. 40 | **Wejherowo, sobota, dnia 13 października 1928 r.** | **Rok II.**

Treść:

258.
Rozporządzenie
Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 12 września 1928 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o zakazie wypieku chleba pszenno-żytniego.

Na podstawie art. 1 punkt a) i art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31-go sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527), zarządza się co następuje:

§ 1. Zakazuje się wypieku na sprzedaż chleba pszenno-żytniego.

§ 2. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia karani będą na podstawie art. 4 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz. U. P. Nr. 91, poz. 527).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 7 dni po ogłoszeniu.

Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 grudnia 1927 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o uregulowaniu wypieku chleba pszenno-żytniego (Dz. U. R. P. z r. 1928 Nr. 1, poz. 4).

Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski
Minister Skarbu: G Czechowicz:
Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski
Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i zaznaczam że rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 27. 9. 28 r.

Wejherowo, dnia 24. 9. 1928 r.
Starosta: Lipski

259.
Rozporządzenie
Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 14 września 1928 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu, Skarbu i Rolnictwa w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 sierpnia 1927 r. o przemiale żyta.

Na podstawie art. 1 punkt a) i art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31-go sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) zarządza się co następuje:

§ 1. Paragraf 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 sierpnia 1927 r. o przemiale żyta (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 683) otrzymuje brzmienie uastępujące:

„Zakazuje się przemiału żyta na mąkę o typie wyższym aniżeli 70-cio procentowy wyciąg z ziarna oczyszczonego uprzednio z obcych domieszek“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 30 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: Sławoj Składkowski

Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski

Minister Skarbu: G. Czechowicz

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i zaznaczam, że rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 20. 10. 28 r.

Wejherowo, dnia 24. 9. 28 r.

Starosta:

Lipski.

260.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opiek Społecznej

z dnia 31 sierpnia 1928 r.

w sprawie przeznaczenia wartości i sum pieniężnych, uzyskanych na podstawie art. 23, 43 i 44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników, na cele kulturalno - oświatowe.

Na podstawie art. 23, 43, 44 i 67 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 324) zarządzam co następuje:

§ 1. Wartości, otrzymane przez robotników przy wypłatach, dokonywanych w sposób sprzeczny z postanowieniami art. 22 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników i kary pieniężne, nałożone na robotników w myśl postanowień art. 43 i 44 tegoż rozporządzenia są zarachowane na dochód budżetu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

§ 2. W budżecie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej będzie corocznie wstawiany kredyt na wydawanie zapomóg robotniczym organizacjom lub instytucjom, organizacjom społecznym, prowadzącym akcję kulturalno-oświatową wśród robotników jako to: domy ludowe, bibljoteki i czytelnie, koła sportowe, ogniska młodzieży i świetlice, kursy dokształcające, kolonje urlopowe, ogrody działkowe, tereny sportowe i rozrywkowe do wysokości rzeczywistych wpływów określonych w § 1.

§ 3. Zakłady pracy obowiązane są w okresach kwartalnych przekazywać do kasy państwowej sumy, powstałe z nałożonych na robotników kar pieniężnych.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Wejherowo, dnia 24. 9. 28 r.

Starosta: Lipski.

261.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej

z dnia 1 września 1928 r.

o karach i księdze kar pieniężnych nakładanych na robotników.

Na mocy art. 45 i 67 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz 324) zarządzam co następuje:

§ 1. Zakłady pracy, których regulamin przewiduje możność nakładania kar pieniężnych na robotników, obowiązane są prowadzić księgę kar pieniężnych nakładanych na robotników według załączonego wzoru.

Księga kar powinna być prowadzona w formie książki sznurowej. Do osznurowania i przyłożenia pieczęci lakowej księga powinna być przedstawiona inspektorowi pracy właściwego obwodu.

§ 2. Księga kar powinna być przechowywana w zakładzie pracy i okazywana na żądanie organów inspekcji pracy.

§ 3. Nałożenie kary pieniężnej na robotnika nie wyklucza prawa pracodawcy dochodzenia szkód i strat w myśl zasad prawa cywilnego. Takież prawo przysługuje robotnikowi w wypadkach nieprawnego nałożenia kary pieniężnej na robotnika.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Pracy i Opieki Społecznej
z dnia 1 września 1928 r. (poz. 733).

(Strona 1).

KSIĘGA KAR PIENIĘŻNYCH NAKŁADANYCH NA ROBOTNIKÓW.

Założona dnia .... 19............ r.

Zakończona dnia .... 19............ r.

(Strony następne).

Nr. porządkowy	Nazwisko i imię robotnika	Powód wymierzenia kary z podaniem podstawy prawnej	Wysokość kary		Data nałożenia kary	Data potrącenia kary	Daty oraz dowody wysłania pieniędzy do kasy państwowej z podaniem sumy	Uwagi inspektora pracy
			zł	gr				

(Strona ostatnia).

W niniejszej księdze kar pieniężnych nakładanych na robotników ....

....

w ....

oszнurowano pod pieczęcią lakową .... kart.

Nr. .... , dnia .... 19............ r.

Inspektor Pracy .... Obwodu.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.
Wejherowo, dnia 24. 9. 28 r.

S t a r o s t a: LIPSKI.

262.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 18 września 1928 r.

o koncesjonowaniu wyrobu, naprawy i sprzedaży narzędzi mierniczych i o nadzorze nad niemi.

Na podstawie art. 21 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz U. R P. z 1928 r. Nr. 72, poz. 661) zarządzam co następuje:

§ 1. Kto wyrabia, naprawia lub sprzedaje narzędzia miernicze w celach zarobkowych, obowiązany jest posiadać koncesję Głównego Urzędu Miar. Do zajmowania się temi czynnościami wolno przystąpić dopiero po uzyskaniu koncesji i otrzymaniu świadectwa koncesyjnego.

§ 2. Nadzór ogólny nad tem, aby wyrób, naprawa i sprzedaż narzędzi mierniczych nie były dokonywane bez posiadania koncesji Głównego Urzędu Miar, oraz aby osoby, posiadające koncesję na wyżej wskazane czynności, ściśle przestrzegały przepisy niniejszego rozporządzenia, jako też wszystkie warunki, na których koncesje zostały udzielone, należy do Głównego Uszędu Miar, bezpośredni zaś nadzór, niezależnie od nadzoru, dokonywanego w zakresie i przez organa, przewidziane w art. 22 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 72, poz. 661), — do okręgowych urzędów miar oraz do miejscowych urzędów miar.

§ 3. Obowiązek posiadania wskazanej w § 1 koncesji nie dotyczy tych:

1) którzy zajmują się wyrobem lub naprawą narzędzi mierniczych w charakterze pracowników zakładów koncesjonowanych przez Główny Urząd Miar,

2) którzy zajmują się wyrobem, naprawą lub sprzedażą:

a) części narzędzi mierniczych, o ile nie stanowią one zasadniczych składowych części narzędzi mierniczych typów legalnych, podlegających przymusowi legalizacji. Jakie części narzędzi mierniczych stanowią ich części zasadnicze, określa Dyrektor Głównego Urzędu Miar,

b) przyrządów do mierzenia czasu.

Pozatem posiadania koncesji Głównego Urzędu Miar nie wymaga sprzedaż:

a) w aptekach — narzędzi mierniczych, mających zastosowanie przy pielęgnowaniu chorych (termometrów lekarskich i t. p.),

b) w składach przyborów fotograficznych — menzurek i wag dźwigniowych do 50 dkg. nośności i

c) w sklepach galanteryjnych i sklepach z materjałami piśmiennemi — przyrządów rysunkowych (cyrkli, przenośników kątowych, przymiarów rysunkowych i t. p.), przymiarów wstęgowych krawieckich i wag uchylnych do listów.

§ 4. Ubiegający się o koncesję na wyrób i naprawę narzędzi mierniczych powinien wykazać swoją sprawność techniczną, która polega na odpowiedniem wyposażeniu warsztatowem oraz na należytej umiejętności zawodowej ubiegającego się o koncesję lub co najmniej jednego stałego pracownika fachowego, Warunki powyższe powinny być przestrzegane przez cały czas korzystania z koncesji.

§ 5. Podania o udzielenie koncesji na wyrób, naprawę lub sprzedaż narzędzi mierniczych należy wnieść do Głównego Urzędu Miar za pośrednictwem właściwego urzędu miar. Podanie to powinno zawierać:

a) imię, nazwisko (firmę), przynależność państwową i miejsce zamieszkania (siedzibę firmy) ubiegającego się o koncesję,

b) wyszczególnienie rodzajów narzędzi mierniczych, jakie petent zamierza wyrabiać, naprawiać lub sprzedawać,

c) miejsca (przedsiębiorstwa, zakłady, warsztaty, sklepy i t. p.), w których dokonywać się mają czynności, koncesją dozwolone.

Podanie o udzielenie koncesji na wyrób i naprawę narzędzi mierniczych powinno pozatem zawierać:

a) wykaz urządzenia i wyposażenia warsztatowego,

b) dane, stwierdzające należytą umiejętność zawodową petenta lub co najmniej jednego stałego pracownika fachowego.

Do podania należy dołączyć wypis z rejestru firmowego lub uwierzytelniony odpis świadectwa przemysłowego.

§ 6. Bez względu na zadośćuczynienie warunkom, wskazanym w §§ 4 i 5, Główny Urząd Miar może odmówić wydania koncesji ze względu na nieodpowiednie pomieszczenie (lokal), w którem mają się dokonywać objęte koncesją czynności, oraz z uwagi na interes publiczny, a w szczególności z powodu braku kwalifikacyj moralnych osoby, ubiegającej się o koncesję. Przez brak kwalifikacyj moralnych należy rozumieć przedewszystkiem karalność za występki i zbrodnie, a także wielokrotną karalność za wykroczenia, zwłaszcza przeciwko przepisom obowiązującym o miarach i narzędziach mierniczych.

Wyżej wskazane przyczyny mogą również spowodować odwołanie już wydanej koncesji.

§ 7. Koszta, które ponoszą urzędy miar przy sprawdzaniu na miejscu warunków, przewidzianych w § 4-ym, oraz pomieszczeń (lokali), w których mają się odbywać objęte koncesją czynności, obciążają ubiegającego się o koncesję bez względu na to, czy koncesja została udzielona.

§ 8. Koncesje są imienne, udzielane są osobom fizycznym i prawnym, i nie mogą być odstępowane osobom trzecim. Koncesje są terminowe (na okres próbny) lub bezterminowe i mogą być odwołane w całości lub w części przez Główny Urząd Miar w razie nieprzestrzegania przez koncesjonarjusza obowiązujących przepisów o miarach i narzędziach mierniczych, w szczególności przepisów niniejszego rozporządzenia, lub przekroczenia warunków, na których koncesja została wydana. Koncesja traci moc z chwilą śmierci osoby fizycznej, względnie z chwilą rozwiązania osoby prawnej, której została udzielona.

§ 9. Główny Urząd Miar wydaje koncesjonarjuszowi świadectwo koncesyjne. Świadectwo to powinno zawierać:

a) imię, nazwisko (firmę) koncesjonarjusza,

b) miejsca (przedsiębiorstwa, zakłady, warsztaty, sklepy i t. p), w których dokonywać się mogą czynności, dozwolone koncesją,

c) rodzaje narzędzi mierniczych oraz czynności, objęte koncesją, jako też wszystkie inne warunki, na których koncesja została udzielona.

Jeżeli koncesja została udzielona osobie, posiadającej kilka objętych koncesją przedsiębiorstw, zakładów, warsztatów, sklepów i t. p , Główny Urząd Miar wydaje oprócz świadectwa koncesyjnego odpowiednią ilość uwierzytelnionych odpisów tego świadectwa.

§ 10. Koncesjonarjusz może wyrabiać, naprawiać i sprzedawać tylko takie rodzaje narzędzi mierniczych, które są objęte udzieloną mu koncesją i wyszczególnione są w świadectwie koncesyjnem, oraz dokonywać dozwolonych koncesją i wskazanych w świadectwie koncesyjnym czynności tylko w tych przedsiębiorstwach, zakładach, warsztatach, sklepach i t. p , które zostały przewidziane w koncesji i są wymienione w świadectwie koncesyjnem.

Do wyrobu, naprawy i sprzedaży rodzajów narzędzi mierniczych, nie objętych koncesją, oraz do dokonywania powyższych czynności w przedsiębiorstwach, zakładach, warsztatach, sklepach i t, p , nie przewidzianych w koncesji, koncesjonarjusz może przystąpić dopiero po wyjednaniu w Głównym Urzędzie Miar odpowiedniego uzupełnienia posiadanej koncesji i otrzymaniu dodatkowego świadectwa koncesyjnego, względnie po zamianie świadectwa koncesyjnego na nowe

Posiadający koncesję na naprawę narzędzi mierniczych może dokonywać dozwolonych koncesją czynności poza stałą siedzibą owego przedsiębiorstwa w czasowych warsztatach ruchomych po uzyskaniu zgody (na piśmie) właściwego okręgowego urzędu miar.

§ 11. Na zmianę stałego lokalu, w którym odbywają się dozwolone koncesją czynności, koncesjonarjusz powinien uzyskać zgodę Głównego Urzędu Miar. Jeżeli nowy lokal odpowiada jego przeznaczeniu, Główny Urząd Miar dokonywa na świadectwie koncesyjnem odpowiedniej adnotacji o zmianie lokalu. Przepis § 7 ma odpowiednie zastosowanie.

O zmianie nazwy firmy koncesjonarjusz obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić Główny Urząd Miar w celu dokonania odpowiedniej adnotacji na świadectwie koncesyjnem.

Na zamianę przewidzianego w § 4 pracownika fachowego na inną osobę fachową koncesjonarjusz obowiązany jest przez wykazanie jej umiejętności zawodowej uzyskać zezwolenie Naczelnika Okręgu legalizacji narzędzi mierniczych.

§ 12. Posiadający koncesję na wyrób lub naprawę narzędzi mierniczych powinien prowadzić ewidencję wyrabianych i naprawianych przezeń niego narzędzi mierniczych oraz znaczyć je zgodnie z przepisami, wydanemi przez Dyrektora Głównego Urzędu Miar.

§ 13. Koncesjonarjusz obowiązany jest:

a) stosować się ściśle do przepisów obowiązujących o miarach i narzędziach mierniczych oraz zarządzeń urzędów miar, wydanych na mocy tych przepisów,

b) w pomieszczeniu (zakładzie, warsztacie, sklepie i t. p.), gdzie dokonywane są dozwolone koncesją czynności, na widocznem miejscu, w ramce za szkłem przechowywać świadectwo koncesjne, względnie wydany przez Główny Urząd Miar uwierzytelniony odpis tego świadectwa,

c) nadsyłać do miejscowego urzędu miar w 3-ch egzemplarzach wykazy wszystkich swoich przedstawicieli i ich adresy,

d) nadsyłać do miejscowego urzędu miar w 3-ch egzemplarzach wszelkie publikacje, dotyczące wyrabianych, naprawianych i sprzedawanych narzędzi mierniczych, względnie na żądanie władz legalizacji narzędzi mierniczych zawiadamiać je o cenach tychże narzędzi i o wysokości opłat, pobieranych za naprawę narzędzi mierniczych itp.

§ 14. Koncesja na wyrób, naprawę lub sprzedaż narzędzi mierniczych nie daje posiadającemu koncesję żadnych przywilejów o charakterze urzędowym, w szczególności nie uprawnia go do korzystania z godła państwowego.

§ 15. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie uszczuplają uprawnień ustawowych, przysługujących innym organom władzy.

§ 16. Koncesje Głównego Urzędu Miar, wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie rozporządzeń Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 maja 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 57, poz, 346) oraz z dnia 31 sierpnia 1028 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 726), o ile nie są sprzeczne z przepisami niniejszego rozporządzenia, zachowują moc obowiązującą.

§ 17. Od decyzji Głównego Urzędu Miar w sprawach, dotyczących koncesyj, stronie przysługuje prawo odwołania do Ministra Przemysłu i Handlu.

Odwołanie należy wnieść za pośrednictwem Głównego Urzędu Miar w ciągu 14 dni po ogłoszeniu lub doręczeniu decyzji.

§ 18. Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia wydaje Dyrektor Głównego Urzędu Miar.

§ 19. Winny przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia ulegnie karze, przewidzianej w art. 23 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 72, poz. 661).

§ 20. Rozporządzenie niniejssze obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego i wchodzi w życie 19 września 1928 r.

Jednocześnie na tymże obszarze traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 31 sierpnia 1928 r. o koncesjonowaniu wyrobu, naprawy i sprzedaży narzędzi mierniczych i o nadzorze nad niemi (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 726).

Minister Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Wejherowo, dnia 24. 9. 1928 r.

Starosta: Lipski.

263.
Zarządzenie

Wojewody Pomorskiego w sprawie ograniczenia przemysłu okrężnego w mieście Pucku.

Na wniosek Rady Miejskiej i Magistratu miasta Pucka zarządzam na podstawie art. 55 ustęp 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7. VI. 1927 r. (Dz. U. Nr. 53, poz. 468) o prawie przemysłowem, że na prowadzenie w tem mieście przemysłu okrężnego, wymienionego w art. 45 liczba 1 i 3 wyżej powołanego rozporządzenia t. j. na sprzedaż towarów oraz proponowanie i wykonywania drobnych świadczeń natury przemysłowej, na podstawie licencji wydanej przez inną władzę, musi być uzyskane osobne zezwolenie (wiza) władzy przemysłowej I inst., w powyższym wypadku Starosty Morskiego w Wejherowie.

Toruń, dnia 13 września 1928 r.

Wojewoda: p. o. (—) Lamot.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.

Wejherowo, dnia 3 października 1928 r.

Starosta: Lipski.

264.
Zagubienie pieczęci urzędowej.

W sołectwie Rumja zaginęła pieczęć urzędowa o średnicy 30 mm. z napisem: „Gmina Rumja, Sołectwo, Powiat Wejherowo“.

Nowa pieczęć o średnicy 38 mm. będzie nosić napis: „Gmina Rumja, Sołectwo, Powiat Morski“.

Wejherowo, dnia 9 X. 1928 r.

L. dz. I z 8399/28 W. P.

Starosta: w z. Kowalski.

265.
Dot. komisji dla rejestracji samochodów.

Niniejszem podaję do wiadomości, że Komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych będzie urzędowała w Toruniu

w październiku 17 i 24
w listopadzie 7 i 21
w grudniu 5, 12 i 19.

Kandydaci na kierowców mogą zgłaszać się do egzaminu tylko ci, którzy otrzymali zawezwanie.

Wejherowo, dnia 11 października 1928 r.

L. dz. III 22726/28 st.

Starosta: Lipski.

OGŁOSZENIA.

Premjowanie obór włościańskich.

Pomorska Izba Rolnicza zamierza w jesieni br. urządzić pierwsze premjowanie całych obór włościańskich, urządzeń oborowych oraz gnojowni i to wśród członków Kółek hodowlanych.

Premjowanie ma się odbyć w powiatach:

Chełmno, Działdowo, Grudziądz, Kościerzyna, Lubawa, Morski, Starogard, Świecie, Tuchola.

W pozostałych powiatach odbędzie się premjowanie w roku przyszłym.

Przy premjowaniu będą obowiązywać następujące zasady, na które poszczególnym rolnikom, członkom Kółek hodowlanych, wymienionych Powiatów zwracamy uwagę.

Premjowanie obór i urządzeń oborowych.

Konkurs premjowania obór, urządzeń stajennych, okólników łącznie z gnojowniami wśród drobnej własności.

Dobry bydłostan u włościan jest potężnem źródłem bogactwa narodowego.

Rozszerzając zatem naszą akcję w kierunku popierania hodowli włościańskiej, pragnąc szczególnie zachęcić drobnych gospodarzy do wzorowego prowadzenia obór, do prawidłowego wychowu i pielęgnowania młodzieży, do stosowania hygjeny stajennej, postanowiła Izba urządzać kolejno w kilku powiatach każdego roku premjowanie całych obór, urządzeń stajennych oraz gnojowni.

Poza doborem dobrych stadników, krów i jałowic, ważnym czynnikiem jest racjonalny wychów cieląt. Do pomocy idą tu odpowiednie urządzenia stajenne, hygjena w stajni itd. Codzienne obserwacje i spostrzeżenia mówią nam aż nadto, jak coraz mniej odpornymi przeciwko chorobom są rasy domowego bydła, skłonność tę ku chorobom możemy zmniejszyć tylko przez prawidłowy wychów młodzieży.

Premjowanie całych stad.

Przy premjowaniu całych obór, komisja kwalifikacyjna będzie zwracać uwagę na:

a) dobór stadników i krów, dobrą pielęgnację i rasowość bydłostanu,
b) wychów młodzieży,
c) wyrównanie i wartość hodowlaną całego bydłostanu,
d) wydajność mleka i tłuszczu,
e) zdrowie i odporność i t. p.

Specjalną uwagę zwracać się będzie na stadniki, ze względu na ważność ich roli w hodowli.

Urządzenie oborowe.

Oceniać się będzie w pierwszym rzędzie z punktu widzenia ich praktyczności dla racjonalnego wychowu bydła młodocianego, a mianowicie zważać się będzie na:

a) odpowiednią dyslokację i podział przestrzeni w oborze,
b) praktyczność i hygjeniczne urządzenie żłobów, urządzeń do napojów itd.
c) na oświetlenie i odpowiedni dopływ światła i powietrza,
d) na stanowisko żywienie, obsługę i pieczę przy bydle starszem i młodszem i czystość obory.

Bydło nasze przebywa większą część roku w oborze. Zdrowie bydła zależy więc w wysokim stopniu od sposobu urządzenia obory. Obszar obory powinien odpowiadać ilości bydła w niej pomieszczonego: stanowiska muszą być pod każdym względem wygodne, dostatecznie wysokie i szerokie. Dopływ światła powinien być wystarczający. Należy kłaść wagę na dostateczną ilość okien; na możność dobrego przewietrzenia wody,

na kanały doprowadzające powietrze, wentylatory, kominki itp. Odpowiednie rozłożenie stanowisk, szczególnie dla młodzieży jest niesłychanie ważną rzeczą; okólniki i ogrodzenie dla jałownika odgrywają dużą rolę w hodowli, oraz na odpowiedni wychów młodzieży, szczególnie po odłączeniu jej od matki.

Gnojnik.

Przy premjowaniu gnojowni, zwracać się będzie awagę na:

a) dobre położenie i odpowiednią wielkość gnojowni w stosunku do bydłostanu,
b) na urządzenia ochronne przeciw odpływowi gnojówki ewentualnie jej wsiąkaniu w ziemię,
c) ochronę ubezpieczającą obornik od wody deszczowej,
d) istnienie racjonalnie zbudowanych zbiorników na gnojówkę,
e) na racjonalne, mechaniczne przechowanie obornika.

Dajemy, że gnojownia powinna się znajdować w pobliżu obory, gdzie też powinien być odpowiednie zbudowany zbiornik, na odchody płynne. Zbiornik ten powinien być zabezpieczony od promieni słońca, temwięcej od dopływu wody deszczowej. Głębokość gnojowni powinna wynosić od 0,3 do 0,7 mtr. głębokości wody zaskórnej. Dno gnojowni powinno być murowane ewentualnie powinna go tworzyć nieprzepuszczalna glina; gnojownia nie powinna leżeć pod dachem, by woda deszczowa nie spływała na nią z dachu.

Obory głębokie.

Wytyczne przewidziane dla premjowania gnojowników nie wchodzą przy ocenie obór głębokich w rachubę.

Obornik przechowywany pod inwentarzem traci najmniej składników nawozowych i zatrzymuje wszystkie płynne odchody zwierzęce, nie wymagające do zbierania moczu żadnych specjalnych urządzeń, które źle wykonane lub należycie nie dopilnowane, raczej szkodę niż pożytek przynoszą. Leżąc w stajniach, pod inwentarzem, obornik znajduje się w warunkach niesprzyjających stratom azotu; ciągłe udeptywanie obornika przez zwierzęta nie dopuszcza dostępu powietrza z zewnątrz i ochrania go przed stratami związków azotowych. Przy tym sposobie przechowywania obornika są koniecznie potrzebne ruchome żłoby.

Przy premjowaniu będzie się zwracać uwagę na:

a) dostateczny obszar i odpowiednią dla przechowywania obornika pod bydłem głębokość obory,
b) równe niepszepuszczalne dno obory,
c) dobrą wentylację obory,
d) dostateczną podściółkę,
e) na ruchomość lecz nieprzenośność żłobów itd.

Na każdy Powiat Izba Rolnicza przewiduje ze swej strony następujące nagrody:

a) jedną nagrodę pierwszą w postaci medalu srebrnego wzgl.	100 zł ==	100 zł
b) dwie nagrody 2-gie w postaci med. bronz. wzgl.	50 zł =	100 zł
c) cztery 3-cie nagrody w postaci listów pochwal. wzgl.	25 zł =	100 zł
	razem	300 zł

O ile Ministerstwo Rolnictwa lub odnośne Wydziały Powiatowe, — do których zwróciliśmy się w tej sprawie — przyznają jakie fundusze na premjowanie, wówczas wysokość nagród wzgl. ich ilość powiększy się.

Rolnicy chcący zgłosić swe obory wraz z gnojowniami do premjowania, zechcą to uczynić pod adresem poszczególnych Inspekcji Hodowlanych przy Szkołach Rolniczych najpóźniej do dnia 10-go października br.

PP. Prezesów poszczególnych Kółek hodowlanych uprasza się o jaknajwiększe zainteresowanie rolników premjowaniem wymienionem i ew. zgłaszanie ich do konkursu wzgl. spowodowanie ich do uczynienia tegoż.

Pomorska Izba Rolnicza.

Unieważnienie koncesji.

Unieważniam zaginioną koncesję Nr. 70 z dnia 6. VII. 1923 L. 5271/25 wystawioną przez Urząd Akcyz i monopoli w Wejherowie dla Stanisława Borowskiego w hotelu Polska Riviera w Gdyni.

Stanisław Borowski.

Nakładem Wydziału Powiatowego w Wejherowie. Odpowiedzialny redaktor Augustyn Westphal, Wejherowo
Drukiem „Gazety Kaszubskiej" w Wejherowie.